

TUMPEJ Božidar red. prof.

Ime: Božidar

Priimek: TUMPEJ

Izv. naziv: red. prof.

E-mail: bozidar.tumpej@ag.uni-lj.si

Govorilne ure: Življenjepis

Rojen je bil 18. avgusta 1929 v Kotoribi (Hrvaška).

Strokovno izobrazbo je pridobil v gradu, Ljubljani, Ženevi, in Beogradu, kjer je l. 1954 diplomiral fagot na glasbeni akademiji pri prof. Ivanu Turšiču, zaključil III stopnjo šrudijskega študija in 1970. leta dobil naziv magistra na isti akademiji.

Po uspešno opravljenem diplomskem izpitu na glasbeni akademiji v Beogradu je ob koncu leta 1945 odšel v Švico in prevzel mesto prvega fagotista solista Komornega orkestra Lausanne in profesorja na Konservatoriju.

V Švici je ostal do l. 1963, ko je na povabilo Beograjske filharmonije ponovno prišel v Beograd in prevzel mesto prvega fagotista v tej ustanovi. Leta 1982 je konkuriral za mesto profesorja za glavni predmet fagot na Fakulteti glasbene umetnosti v Beogradu. 24. novembra istega leta ga je svet fakultete v polni sestavi izbral za izrednega profesorja za predmet fagot na oddelku za pihalne instrumente.

Leta 1983 se je vrnil v Ljubljano, kjer je nadaljeval z umetniškimi in pedagoškimi deli na Akademiji za glasbo v Ljubljani.

Solistična dejavnost

A: Komorna glasbena dejavnost

Leta 1958 mu je pripadala čast, da je sodeloval na prvem izvajanju Okteta Paula Hindemitha v Lausanni pod dirigentsko palico samega avtorja. Leta 1961 je bil povabljen na festival 'Yehudij Menuhin' v Gstaadu (Švica), kjer je v komorni zasedbi pri izvajanju Bachovih del igral skupaj z Yehudijem Menuhinom, Nadia Boulanger, Andréom Lardrotom, Maurice Gendronom, Ernestom Wallfischem in drugimi znanimi umetniki.

Kot član Lausanskega pihalnega kvinteta je javno nastopal in snemal na radijskih postajah: Radio Sottens, Radio Basel, Radio Bern in tudi v raznih komornih zasedbah.

- I svita za dve oboi, fagot in godala J. S. Bacha z dirigenti: V. Desarzensom, A. Gereczom, J. M. Obersonom, H. Haugom in drugimi.
 - Septet in Oktet I. Stravinskega, z dirigenti: Charles Dutoitom, Victor Desarzensom, Arpad Gereczom in drugimi.
 - Koncert za pet pihal in orkester Paula Hindemitha z dirigenti: Victor Desarzensom, Armin Jordanom in drugimi.
 - Symphonie concertante za violino, čelo, oboo in fagot J. Haydna z dirigentoma: V. Desarzensom in Jean-Marie Obersonom.
 - Symphonie concertante za enak sestav B. Martinua z dirigentoma: Charles Dutoitom in Victor Desarzensom.
 - Symphonie concertante za oboo, klarinet, fagot, rog in orkester W. A. Mozarta z dirigentom Victor Desarzensom. To delo je ne samo večkrat javno izvajal in snemal na radio Suisse Romand. To delo je, ne samo večkrat javno izvajal in snemal na radio Suisse Romand ampak je tudi posnel na plošči.
 - Koncert za sedem pihal in orkester Franka Martina z dirigenti: V. Desarzensom in Robert Fallerjem.
- Sodeloval je tudi v mnogih drugih komornih zasedbah, ki so se menjale od koncerta do koncerta.

Bibliografija:

B: Solistična dejavnost

Že takoj na začetku svoje umetniške poti v Švici ga je javnost sprejela kot koncertanta na fagotu. Tudi po vrnitvi v domovino je svojo solistično aktivnost nadaljeval.

Izvajal je naslednja dela:

- Koncert za fagot in orkester št. 1 W. A. Mozarta je večkrat snemal doma in v tujini. Večkrat ga je tudi izvajal z različnimi orkestri in dirigenti:

Victor Desarzens (Švica): Orchestre de Chambre de Lausanne

Charles Dutoit (Švica): Orchestre de chambre de Lausanne

David Oistrakh (SSSR): Beograjska filharmonija

Armin Jordan (Švica): Orchestre de chambre de Lausanne

Günter Kehr (Nemčija): Mainzer Kammerorchester (dvakrat)

Igor Gjadrov: Orkester RTV Ljubljana na Festivalu 'Dani muzike v Budvi'

Anton Nanut:	Gradski orkestar Dubrovnik (večkrat)
Živojin Zdravković:	Beograjska filharmonija (večkrat)
Anton Kolar:	Makedonska filharmonija
Vančo Čavdarski:	Skopski komorni orkester

- Koncert za fagot in orkester št. 2 W. A. Mozarta je posnel za RTV Beograd in RTV Ljubljana:

Živojin Zdravković:	Beograjska filharmonija
Anton Nanut:	Orkester RTV Ljubljana
Vasil Stefanov (Bolgarija):	Beograjska filharmonija
Uroš Lajovic:	Beograjska filharmonija
Anton Kolar:	Skopska filharmonija

- Koncert za fagot in orkester v F-Duru K. M. v. Webra je izvajal in snemal večkrat v tujini, kot tudi doma:

Edward van Remortel (Belgija):	Beograjska filharmonija
Anton nanut:	Gradski orkester: Dubrovnik (večkrat)
Vančo Čavdarski:	Makedonska filharmonija
Đura Jakšić:	Beograjska filharmonija
Živojin Zdravković:	Simfonični orkester doma JNA
Luigi Segrestano (Nemčija):	Simfonijski orkester Mostar

- Koncert za fagot in orkester B-Dur št. 1 A. Vivaldija
- Koncert za fagot in orkester B-Dur št. 37 A. Vivaldija
- Koncert za fagot in orkester B-Dur št. 24 A. Vivaldija
- Koncert za flavto, fagot in orkester A. Vivaldija

Te Vivaldijeve koncerte je snemal na Radiu Suisse Romande, Radiu Beograd in Televiziji Beograd. Doma in v tujini jih je tudi interpretiral z naslednjimi dirigenti in orkestri.

Antonio Janigro:	Beograjski komorni orkestri
Viktor Deserzens (Švica):	Orchestre de Chambre de Lausanne
Günter Kehr (Nemčija):	Mainzer Kammerorchester (večkrat)
Pavle Dešpalj:	Beograjski komorni orkester
Đura Jakšić:	Ansambel Pro musica (Beograd)
Vančo Čavdarski:	Skopski komorni orkester (na festivalu 'Ohridsko leto')
Marjan Fajdiga:	Novosadki komorni orkester (na turneji po Italiji) (večkrat)
Mladen Jagust:	Beograjska filharmonija
Dušan Skovran:	Anademski komorni orkester (večkrat)
Dejan Mihajlovi:	Zrenjaninski komorni orkester (na turneji po Madžarski) (večkrat)

- Koncert za fagot in orkester v B-Duru J. Ch. Bacha je snemal na Radiu Beograd z dirigentom Radivojem Spasićem, za Televizijo Beograd z dirigentom Borivojem Simićem (Simfonični orkester RTV Beograd). Koncert je izvedel tudi javno z dirigentom Radivojem Spasićem in Beograjskim komornim orkestrom.

- Koncert za klarinet, fagot in orkester K. Stamitza je snemal na Radiu Zagreb in večkrat interpretiral v sodelovanju z dirigenti.

Anton Nanut:	Mestni orkester Dubrovnik in Ljubljanski komorni orkester na VI 'Trpanjskih glasbenih večerih'
Milan Asić:	Subotička filharmonija
Miodrag Janoski:	Novosadski komorni orkester

- Koncert za fagot in orkester Gordona Jacoba je interpretiral z Beograjsko filharmonijo v sodelovanju z dirigentom Francem Klinarjem in Urošem Lajovcem.

- Koncert za klarinet, fagot in orkester Conrada Becka je izvajal na 56. proslavi Zveze švicarskih glasbenikov v sodelovanju z dirigentom Victorjem Deserzensom in posnel na Radiu Suisse Romande.

- Duet - Concertino za klarinet, fagot in orkester Richarda Straussa je posnel na Radiu Sottens in večkrat javno izvajal z dirigenti:

Victor Deserzens (Švica):	Orchestre de Chambre de Lausanne (večkrat)
Gjula Nemet (Madžarska):	Beograjska filharmonija

- Koncert za trobento, fagot in orkester P. Hindemitha je snemal na Radiu Suisse Romande in na Radiu Beograd. Za javnost ga je izvedel z dirigenti:
Victor Deserzans (Švica): Orchestre de Chambre de Lausanne
Mladen Jagust - Simfonični orkester RTV Beograd
- Divertimento za fagot in orkester J. Weinzweiga je izvajal z dirigenti:
Ernesto Barbini (Kanada): Beograjska filharmonija (na festivalu 'Ritmo simfonico' v Cava dei Tirreni v Italiji)
Živojin Zdravković: Beograjsk filharmonija
- Ballade za fagot in orkester Julieta Françoisa Zbindena (to delo je bilo obvezno na 'Concours Internationa d'execution musicale à Genève'). Komponist je to skladbo posvetil Božidarju Tumpeju in on jo je prvi izvajal s Komornim orkestrom lausanne in posnel na Radiu Suisse Romande z dirigentom Victorjem Deserzansom. Leta 1978 je na turneji po Švici ponovno izvajal to skladbo z dirigentom Arminom Jordanom. Koncert so neposredno prenašali preko Radia televizije Suisse Romande.
- Koncert za klarinet, fagot in orkester D. Despića je snemal na Radiu Beograd z dirigentom Mladenom Jagustom.
- Koncert za fagot in orkester Bruna Bjelinskega je snemal na Radiu Sarajevo z dirigentom Radivojem Spasiće in Simfoničnim orkestrom Radio televizije Sarajevo. Izvajal ga je tudi z Beograjsko filharmonijo in dirigentom Borislavom Paščanom.
- Musica tonalis za oboo, fagot in orkester Bruna Bjelinskega je igral krstno izvedbo v Zagrebu in snemal na radiu Zagreb z dirigentom Jovanom Šajnovićem in Simfoničnim orkestrom RTV Zagreb.
- Koncert za fagot in orkester Rudolfa Brucia je igral prvo izvedbo na 'Jugoslovanski glasbeni tribuni' v Opatiji in psnel na Radiu Zagreb z dirigentom Igorjem Kuljerićem in Simfoničnim orkestrom RTV Zagreb.
- Koncert za fagot in orkester Stanojila Rajičića je igral krstno izvedbo z Beograjsko filharmonijo in dirigentom Dušanom Sovranom. Snemal je na radiu Beograd in posnel tudi ploščo z dirigentom Mladenom Jaguštom in Simfoničnim orkestrom Televizije Beograd. Tudi to delo je bilo posvečeno Bužidarju tumpeju.
- La journée za fagot solo in nonet Pavla Šivica je posnel za Televizijo Beograd z dirigentom Miodragom Janoskim.

Recitali

Na zveznem tekmovanju glasbenih umetnikov v Sarajevu je leta 1952 dobil 1. Nagrado. Recitale je imel v Beogradu, Ljubljani, Mariboru in Ptujju s pianistom Andrejem Pregerom in Pavlom Šivicom.

V Švici je imel tri recitale s poznano pianistko Wally Staempfli, redno profesorico Visoke glasbene šole v Baslu. Vsi recitali so bili istočasno posneti za Radio Sottens – Radio Suisse Romande.

V Jugoslaviji je v času od l. 1963, ko se je vrnil iz švice do danes imel sedem recitalov v Beogradu s pianistkami Olivero Djurdjević, Verislavo Palačorovo, Darinko Simić in Ljubinko Kostović. Eden od teh je bil neposredno prenašan iz Studia Radio Beograd. Poleg tega je imel dva recitala v Ljubljani, enega na festivalu 'Dani muzike v Budvi' in več recitalov po manjših mestih Slovenije in Srbije.

Portret na televiziji

Televizija Beograd je v ciklusu oddaj 'Portret umetnikov' dvakrat posvetila Božidarju Tumpeju po 30 minut, leta 1963 in 1975.

Posnete plošče

Za ameriško podjetje Westminster je posnel Symhonie concertante za oboo, klarinet, fagot, rog, in orkester W. A. Mozarta. Za PGP Radio televizije Beograd je posnel koncert za fagot in orkester Stanojila Rajičića.

Nagrade in priznanja

1949. leta je dobil 3. nagrado na Zveznem tekmovanju glasbenih umetnikov v Ljubljani.

1951. leta je dobil 2. nagrado na Zveznem tekmovanju glasbenih umetnikov v Beogradu.
1952. leta je dobil 1. nagrado na Zveznem tekmovanju glasbenih umetnikov v Sarajevu.
1954. leta je dosegel 2. mesto na Mednarodnem tekmovanju glasbenih umetnikov v Münchenu in dobil Forderungspramie (II mesto).
1970. leta je dobil nagrado Združenja glasbenih umetnikov Srbije za najuspešnejšo glasbeno izvajalsko stvaritev v sezoni 1969/70.
1976. leta je dobil nagrado SIZ-a Kulture mesta Beograd za najboljšo stvaritev l. 1975 (recital 28. aprila 1975).
1981. leta je prejel 'Zlatni amblem' Beograjske filharmonije za dosežene umetniške rezultate.

<http://www.ordiecole.com/music/tumpej.html>

http://www.ordiecole.com/music/tumpej_biographie.rtf

http://www.ordiecole.com/music/tumpej_biographie.pdf